

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena diena, išskyrus šventadienius, prieš piet. „Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Pauperas ir Balys Vyliauskas. Adresas: München 27, Lamontstr. 21.

D.I.E.N.O.S...I.N.F.O.R.M.A.C.I.J.A.
Münchenas Penktadienis, 1946.VII.26 d. /III metai/ Nr. 171/208/

ŠIŲ DIENŲ PRANCŪZIJOS PROBLEMAS /New York Herald Tribune/

Tikras pavojus gresia Prancūzijai, o taip pat ir Europai. Daugelis amerikiečių, kurie turi gerą politinę atmintį, turėtų prisiminti vieną prieškarinį laikotarpį, kada atrodo, jog pasaulis turėjo pasirinkti arba komunizmą arba fašizmą. Šis košmaras praėjo. Deja, galutinis pasirinkimas vėl artėja. Daugumas europiečių, ypačingai prancūzai, vėl turės pasirinkti ir drauge remti arba komunistus arba dešiniąsias partijas. Svarbiausia ši Prancūzijos dešinioji partija — katalikų partija yra nefašistinė. Tai yra gera ypatybė, nors nelabai didelis kozeris partiniame lošime. Reikia turėti galvoje, kad komunistų partija yra viena dinamiškiausių visose Prancūzijoje. Ji pati stipriausia kairioji partija; jos vidinė diktatūra duoda jai ne labai garbingą, bet pirmaujančią padėtį prieš kitas partijas. Socialistai, reikia pasakyti, yra lyg sugauti tarp katalikų ir komunistų, ir negali rasti išeities, kuri kelia pasirinkti. Šią padėtį puikiai apibūdino vienas katalikų partijos vadų, dabartinis ministras Gay. Kartu jis komunistų vadui Thorezui per ministrų kabineto posėdį, pareiškė: „Jūs ir aš, mielas drauge, kartu valgysime socialistų pyragą. Bet jūs klystate, jei manote, kad gausite didesnę kasnį. Ne, mes, katalikai, ji valgysime“. Gay tuo vaizdžiai apibūdino dabartinę sunkią padėtį. Visi prancūzų politikai žinoma, nekommunistai, tvirtina, kad komunistai niekuomet nepims valdžios į savo rankas. Bet, jei katalikų partija gautų „geresnę kasnį“, ji negalėtų išlaikyti valdžios, nors griebtųsi ir diktatūros. Juk dabartinė vyriausybė, sudaryta trijų partijų kompromisu, negali būti pastovi. Galį susidaryti kairiųjų kabine-

tas. Juk komunistai yra stipriausioji kairiųjų partija. Ji norės vadovauti. Ji jau pradeda nuodyti Prancūzijos viešąjį gyvenimą.

Daugumas prancūzų yra ne komunistai ir nenori komunistinės vyriausybės. Nors komunistai yra dinamiškiausi ir gerai vadovaujami, bet jie negali nuslėpti savo totalitaristinių požymių ir ryšių su Maskva.

Todėl generolo de Gaullio asmenybė pradeda daugiau ir daugiau veikti į prancūzų mases, net dinamiškiau, negu komunistai, nors jis dabar laikosi nušalimai nuo politinės veiklos. Jei jis grįžtų į politiką, tai aišku, kad jis taptų dešiniųjų vadu, nors jo ūkinė programa, amerikiečių nuomone, yra labai kairi. Jis pasitraukė, nes nenorėjo kompromiso su dabartinėmis partijomis. Jis nenorėjo įsileisti komunistų į valstybės aparatą. De Gaullis ir jo šalininkai tiki, kad jis vėl grįš į viešumą, kaip naujasis Prancūzijos prezidentas, kada Staigiamasis Seimas baigs savo darbą. Darosi vis aiškiau, kad jis yra svarbiausias antikomunistinis fronto vadas. Sakoma, kad jis taip tvirtai įsitikinęs būsimuoju karu tarp Sovietų Sąjungos ir Vakarų, jog pradėjęs studijuoti Rytų Europos kovos lauką. Tai gali būti perdėta, bet jo susirūpinimas galimu konfliktu privertė pakeisti savo nusistatymą Vokietijos klausimu. Šiuo metu jis rusų pavojų laiko svarbesniu, negu vokiečių. Sakoma, kad dėl šių priežasčių jis yra pasiruošęs kompromisui su Vakarų Sąjungininkais Vokietijos klausimu ir pasiruošęs daryti ir tuo reikalu nuolaidų anglosaksams. Jis siekia Prancūzijos, Amerikos ir Anglijos susiartinimo. Prancūzijos komunistai tikrai jaučia, kad de Gaulle yra jų varžovas. Jie bijo, kad nebūtų įgyvendintas antikomunistinis pusiau diktatorinis režimas su de Gaulle

priešakyje. Taigi tokios problemos suka galvas prancūzams.

Tito kovos už savo teises taikos konferencijoje

Belgradas /AP/. Maršalas Tito pareiškė, kad per įvyksiančią taikos konferenciją Jugoslavija kovos už savo teises, kad būtų atitaisyta 4 didžiųjų valstybių nustatyta Triesto linija. Antradienį kalbėdamas Dubrovnike, Tito pareiškė: „Mes pamatysime ar teisėtas mūsų reikalavimas Triesto klausimu sujaudins kitų tautų sąžinę ir ar jos palaikys mus“. Tito mano, kad 4 didžiųjų sprendimas Triesto klausimu, bus atitaisytas. „Per įvyksiančią 4 didžiųjų konferenciją Molotovas kovojo už mūsų teisėtas pretenzijas, bet jis buvo priverstas nusileisti, kad neiširtų konferencija – pareiškė Tito. Toliau jis pasakė, kad Jugoslavija nenorinti jog būtų kokia didžioji valstybė turėtų politinės įtakos į Jugoslaviją per ūkinius santykius. Jis pažymėjo, kad sutartims su Rusija, Lenkija, Čekoslovakija ir Albanija išvengė ekonominės priklausomybės nuo kai kurių didelių tautų, kurios rodo norą mus ekonomiškai paspausti“.

Trumpos žinios

- Vašingtonas. Admin. Blandy pranešė, kad antrasis atominės bombos bandymas įvyko iš trečiadienio į ketvirtadienį 23,35 val. Kovos laivas „Arkansas“ ir lėktuvnešis „Saratega“ bei kiti 2 laivai nuskendo Japonų kovos laivas „Nagato“ sužalotas. Kiti 8 laivai yra pasilike prieš tai buvusioje padėtyje. Smulkesnių žinių dar nėra.

- Ankara. Per Turkijos parlamento rinkimus vyriausybės partija, vadinausi respublikonų liaudies partija, gavo 395 vietas iš bendro 464 parlamento vietų.

- Vašingtonas. Trumanas isakė sudaryti trūkstančių prekių atsargas Tam tikslui sudaroma speciali įstaiga. Panaši įstaiga veikė ir karo metu, tik ji tada priklausė karinei žinybai.

- Vašingtonas. Egintas iškelsias žydu klausimą STO. Tračiadienį buvo susirinkusi Saugumo Taryba trumpam posėdžiui. Airijos min. pirm. de Valera pritarė Airijos įstojimui į STO.

- Maskva. Tassas paneigia žinias, kad Raudonoji Armija konfiskavusi

privatinius žemės ūkius Austrijoje. Tassas teigia, kad tuos ūkius Raudonoji Armija tikrai kontroliuojanti.

MARGASIS MŪSŲ GYVENIMAS Muncheno Universitete atidarymas

- Munchenas. Liepos 23 d. Muncheno Universitete didžiojoje salėje įvyko iškilmingas universiteto atidarymas.

Atidaromąjį žodį tarė buvęs univ. rekt. prof. Dr. K. Vossler. Tada kalbėjo Bavarijos valdžios atstovas. Šis pareiškė, kad universitetas vėl turi būti mokslo įstaiga, o ne politikos įrankis. Universitetas turi turėti laisvą žodį ir tarnauti tiesai. Po įvykusio tradicinio rakto perdavimo kalbėjo naujasis univ. rekt. prof. Dr. G. Hohmann. Rektoriui iškelė Muncheno Universitete garbią praeitį, apgailestavo paskutiniuosius 12 m. ir sudėjo visas viltis, kad greitai laiku šis universitetas vėl pasieks aukštą lygį. Savo kalbos pabaigoje rektoriui padarė visa mokomąjį personalą padaryti išadus, kad jie skelbs tik tikrąją mokslo tiesą. Paskutinį žodį tarė prof. Dr. M. Fürster apie Anglijos ir Amerikos universitetus. Šiame universitete studijuoja ir 30 lietuvių.

- Liepos 25 d. suėjo 10 metų, kai mūsų UNEROS karin. latvis Bernhardas Londone pasiekė pasaulinįėjimo rekordą. Jis vieną anglų mylią nuėjo per 6 min. 24 sek. Šis rekordas ir dabar dar nėra pralengtas.

- Liepos 25 d. Freimanyje įvykusių krepšinio pirmenybių rezultatai: ASK - UNRRA 108 38:28 /15:14/, Namejs I - UNRRA 631 40:30 /16:17/, Gintaras I - Gintaras II 104:34 /47:13/ ir Šarūnas - Namejs 55:16 /24:7/.

- Viena. Austrijos vyriausybė paruošė memorandumą Taikos Kongresui, reikalaujama apsisprendimo teisės pietiniam Tirolui.

- Londonas. Britų žem. rūmose karo ministras pranešė, kad 211.000 vokiečių karo belaisvių nėra politiškai apsisprendę. 250.000 demokratų ir antifasistų, 61.000 nacių ir 277.000 dar yra nepatikrintų.

- Sofija. Iš Bulgarijos armijos pašalinta 245 karininkai, veikę kaip fašistai, antidemokratiškai.